

การเสวนา

THE NEW NORMAL SCHOOL ครั้งที่ 3

เรื่องโรงเรียนวิถีใหม่ ว่าด้วยการเตรียมการเปิดโรงเรียน

ในสถานการณ์ป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-19

วันที่ 29 พฤษภาคม 2563 เวลา 16.30 – 19.00 น.

ONLINE ด้วยระบบ ZOOM

ดำเนินการโดย มูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี

วิทยากรเสวนา

1. ดร.พีรานุช ไชยพิเดช	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์
2. ครูพูลศักดิ์ เสนฤทธิ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนกมลาลัย จ.กาฬสินธุ์
3. ดร.พิศณุ ศรีพล	ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี

ผู้เข้าร่วมเสวนา

คณะทำงาน วิทยากร และเครือข่ายครูรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีทั้งสิ้น 219 คน

Reopening School

**กำหนดการเสวนา ร.ร. วิถีใหม่
NEW NORMAL SCHOOL**

ครั้งที่ 3 วันศุกร์ที่ 29 พ.ค. เวลา 16.30 - 18.30 น.

Theme: เตรียมการเปิดโรงเรียน (Reopening School)

16.30-16.45 เปิดการเสวนาทบทวนประเด็นสำคัญของการเสวนา ครั้งที่ 1 & 2 และจุดเน้นของการเสวนา ครั้งที่ 3
ดร. กฤษณพงศ์ กีรติกร

16.45-18.00 นำเสนอการดำเนินงานระดับโรงเรียน และให้ข้อคิดเห็นโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

16.45-17.10 1) ร.ร. อนุบาลพิบูลเวศม์
17.10-17.35 2) ร.ร. กมลาลัย
17.35-18.00 3) ร.ร. สวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี

18.00-18.15 การปฏิบัติจริงของครูอาเซียน
ดร. จุฬารัตน์ ภาเสถียรวงศ์ สถาบันรามจิตติ

18.15-18.30 Next step + ถาม-ตอบ
ดร. กฤษณพงศ์ กีรติกร และ
คุณหญิงกนกมา วรรณรณ ณ ออยุธยา

ผู้ทรงคุณวุฒิ แพทย์หญิงพรรณพิมล วิปุลากร
ผศ. ดร. วันลศรี ปรีดาสวัสดิ์
ดร. ตูย์ ไตรยสรณ์
ดร. กนสร ศรีโพธิ์
รศ. ดร. ชวีณ ชินทเสถวงค์

29
พ.ค. 63
16.30 ถึง
18.30 น.

● แผนยุทธศาสตร์ชาติกับปฏิรูปการเรียนรู้

ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร นำเสนอว่า แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มีเป้าหมายเพื่อการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง เน้นคุณภาพคน สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีภาครัฐเป็นของประชาชนเพื่อประชาชนและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ประกอบด้วย 7 ประเด็นหลัก

1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ประกอบด้วย การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และการส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ประกอบด้วย ช่วงการตั้งครรภ์ ช่วงปฐมวัย ช่วงวัยเรียน ช่วงวัยรุ่น ช่วงวัยแรงงาน และช่วงวัยผู้สูงอายุ

3. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกๆระดับ/ประเภท การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก การ

วางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มและสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

4. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีด้วยการสร้างองค์ความรู้ด้านสุขภาวะ การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาวะ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยส่งเสริมการสร้างสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมชุมชนให้เป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดี

5. การตระหนักถึงพหุปัญญาที่หลากหลายของมนุษย์ พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม สื่อ เส้นทางอาชีพ/การทำงาน มีทางเลือกสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ จูงใจให้ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างชาติและชาวไทยที่มีความสามารถมาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศไทย ต่อไป

6. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัว การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

7. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ ประกอบด้วยการส่งเสริมการออกกำลังกายและกีฬาระดับพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต การส่งเสริมการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและต่อยอดสู่ระดับอาชีพ

สถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากผลกระทบจากการระบาดของโรคติดต่อของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบโดยตรงต่อความเหลื่อมล้ำของคนไทย ในเรื่องสุขภาพ การศึกษา ชีวิตการทำงานและครอบครัว รายได้ การคมนาคม/ติดต่อสื่อสาร ชีวิตความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมในภาพรวมของคนไทย

กลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการระบาดครั้งนี้และอาจใช้เวลาอย่างน้อย 2-3 ปี ในการฟื้นฟู คือ กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยว การบิน การโรงแรม และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ เช่น ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มยานยนต์ และกลุ่มธุรกิจส่งออกเกือบทั้งหมด ยกเว้นอาหารและเวชภัณฑ์

ภาพรวมเศรษฐกิจของไทย ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 1/2563 ลดลง 1.8 เปอร์เซ็นต์ เทียบกับการขยายตัว 1.5 เปอร์เซ็นต์ ในไตรมาสที่ 4/62 แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี

2563 คาดว่าจะปรับตัวลดลง -6.0 ถึง -5.0 เปอร์เซ็นต์ มูลค่าการส่งออกสินค้าจะปรับตัวลดลง -8.0 เปอร์เซ็นต์ การบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวมปรับตัวลดลง -1.7 เปอร์เซ็นต์ และ -2.1 เปอร์เซ็นต์

ด้านสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมภายนอกประเทศ อันเกิดจากผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่สำคัญนั้น สหประชาชาติ (United Nation Department of Economic and Social Affair) รายงานภาพรวม จากผลิตภัณฑ์มวลรวมที่คาดว่าจะเติบโตในปี 2563 ที่ 3.2 เปอร์เซ็นต์ คาดว่าผลจากโควิด-19 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของโลกจะติดลบอย่างน้อย -5.0 เปอร์เซ็นต์ มูลค่าการค้าระหว่างประเทศทั่วโลกจะหดตัว 13 เปอร์เซ็นต์ ถึง 32 เปอร์เซ็นต์ disrupting global นอกจากนี้ จากการที่กว่า 100 ประเทศใช้มาตรการ “ล็อกดาวน์” หรือ ปิดประเทศ เพื่อสกัดการระบาดตั้งแต่เดือนมีนาคมมาจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้การเดินทางระหว่างประเทศและกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศชะงักลง ส่งผลกระทบต่อซัพพลายเชน และการค้าระหว่างประเทศ

จากรายงานการศึกษาล่าสุดของ International Labor Organization พบว่าแรงงานทั่วโลกประมาณ 1.25 พันล้านคน เสี่ยงได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ทั้งถูกให้ออกจากงาน ลดค่าจ้าง รายเดือน/รายวัน แรงงานดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่รายได้น้อย และแรงงานที่ประเภทที่มีทักษะต่ำ (Low-skilled labor) จะได้รับผลกระทบอย่างหนัก

ธนาคารโลก (World Bank) คาดการณ์ก่อนเกิดโรคระบาดโควิด-19 ในปี 2563 ว่าทั่วโลกจะมีประชากรยากจนอยู่ประมาณ 7.8 เปอร์เซ็นต์ หากเมื่อเกิดโรคระบาดโควิด-19 ส่งผลให้ประชากรทั่วโลกยากจนเพิ่มขึ้นเป็น 8.6 เปอร์เซ็นต์ หรือจะมีจำนวนคนยากจนเพิ่มขึ้น 49 ล้านคน รวมทั้งสิ้นประมาณ 665 ล้านคนทั่วโลก ทั้งนี้ในจำนวนคน 49 ล้านคนดังกล่าวมีรายได้น้อยกว่า 1.9 เหรียญสหรัฐ หรือ 60 บาทต่อวัน ในประเทศทวีปแอฟริกามีจำนวนคนยากจนมากที่สุด รองลงมาเป็นเอเชียใต้และประเทศเอเชียแปซิฟิก รวมถึงประเทศไทย

ผลกระทบต่อการศึกษา UNESCO ประเมินการว่าโควิด-19 ส่งผลต่อผู้เรียน นักเรียน นิสิตนักศึกษา มากถึง 1.725 พันล้านคนทั่วโลก โดยโรงเรียนต้องปิดมากกว่า 153 ประเทศ มีเพียง 10 ประเทศที่ปัจจุบันมีการเปิดหรือเพิ่งเปิด ผลกระทบจากการปิดโรงเรียนหรือสถานศึกษา ได้ส่งต่อระบบการศึกษา ผู้เรียน ผู้สอนและครอบครัวในมิติต่าง ๆ เช่น Distance learning

On-line และ On-air รวมถึงใช้ Application ประชุมและสอน On-line เช่น MS-Team, Zoom, WebEx, Facebook Live, Line เป็นต้น

Childcare หรือสถานรับเลี้ยงเด็กได้รับผลกระทบตามไปด้วย ทำให้เด็กก่อนวัยเรียนขาดพัฒนาการ

Health, Nutrition and food security: เด็กเล็กได้รับผลกระทบอย่างมากในเรื่องสุขภาพอาหาร และโภชนาการที่จำเป็นต่อพัฒนาการของเด็ก เนื่องจากต้องอยู่บ้าน ขาดการดูแลจากโรงเรียน โดยเฉพาะกลุ่มครอบครัวที่มีรายได้น้อย ครอบครัวขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องสุขภาพของเด็ก

Special education services: การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา การได้ยิน หรือบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ มีปัญหาทางการเรียนรู้ ไม่สามารถดำเนินต่อไปได้เช่นสถานการณ์ปกติ

ผลจากโควิด ทำให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจต้องเปลี่ยนแปลง บางธุรกิจอาจหยุดหรือปิดตัวไป ภาครัฐจำเป็นต้องมีการประเมินอนาคตการจ้างงานใหม่ ต้องพัฒนาคนให้พร้อมกับโลกดิจิทัล และการทำงานแบบ WIFI ในมิติของ “New Normal” ซึ่งจะกระทบกับแรงงาน Low-Skilled labor อย่างมาก และต้องลำดับความสำคัญในเรื่อง Digital Literacy และ Health literacy ให้มีความสำคัญและชัดเจนขึ้น

การพัฒนาการเรียนการสอนแบบผสม หรือ mixed learning ทั้ง At-school, On-line, On-air, In Village, At Home ให้เหมาะสมกับ New Normal และพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย เรียนควรเป็นทางเลือกแก้ปัญหาที่เหมาะสม ให้ความสำคัญกับเรื่องทรัพยากรและบุคลากรในระบบสาธารณสุข ส่งเสริมเรื่อง Health literacy ให้กับประชาชนและชุมชนมากขึ้นให้มีการเรียนรู้ ป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่เป็นภัยต่อสภาพแวดล้อมในสังคม ส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬา

● การเตรียมความพร้อมในระดับโรงเรียน

ดร.เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า ได้นำเสนอการเสวนาในประเด็นเรื่องการดำเนินงานและการเตรียมความพร้อมในระดับโรงเรียนในสถานการณ์การป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 และเรียนเชิญวิทยากรนำเสนอการเสวนาตามลำดับดังนี้

1. ดร.พีรานุช ไชยพิเดช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์
2. ผอ.พุลศักดิ์ เสนฤทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนกมลาลัย จ.กาฬสินธุ์
3. ดร.พิศณุ ศรีพล ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี

● การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนอนุบาลพิบูลย์เวศม์

1.ดร.พีรานุช ไชยพิเดช ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์ : โรงเรียนได้นำคู่มือจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข มาเป็นแนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โรงเรียนที่มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องของ 6 มิติของการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน โรงเรียนได้นำมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการประเมิน เพื่อที่จะเปิดภาคเรียนในวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ดังนี้

ส่วนที่ 1 ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยของนักเรียน ก่อนเปิดภาคเรียน โรงเรียนได้เตรียมสถานที่ในห้องเรียน/นอกห้องเรียน เน้นความสะอาด จุดเสียง/จุดที่มีการสัมผัส โดยมีผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายทำความสะอาด เตรียมความพร้อมของพื้นที่ต่าง ๆ

ส่วนที่ 2 ด้านการตรวจสอบเครื่องใช้ การเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์ในเรื่องความสะอาด มีน้ำยาฆ่าเชื้อตามที่กรมอนามัยกำหนด จัดให้มีอุปกรณ์การทำความสะอาด สบู่อเจล แอลกอฮอล์ ให้เพียงพอในการใช้งาน

ในส่วนที่ 3 ด้านสถานที่ มีการทำสัญลักษณ์ กำหนดจุดระยะห่าง Social ในการเข้าแถว การเดิน การรอคอย การจัดที่นั่งรับประทานอาหาร โดยแยกเป็น ระดับอนุบาลและประถมศึกษา ทำแผนผัง โต๊ะเรียนให้มีระยะห่างอย่างน้อย 1.5 เมตรขึ้นไป เป็นต้น

โรงเรียนยึดถือและปฏิบัติ เน้น หลัก 6 ข้อ เป็นสำคัญ ได้แก่ การวัดไข้ การสวมหน้ากาก การล้างมือ การทำความสะอาด การเว้นระยะห่าง และการลดความแออัด

ข้อที่ 1 การคัดกรอง/วัดไข้ หากพบว่านักเรียนที่มีอุณหภูมิร่างกายสูงในขณะที่คัดกรอง ก็จะแยกนักเรียนไปที่ห้องพยาบาล แล้วก็ติดต่อผู้ปกครองให้มารับนักเรียนกลับบ้าน

ข้อที่ 2 การสวมหน้ากาก โดยเฉพาะในเด็กเล็กในระดับชั้นอนุบาลที่ต้องสวมหน้ากาก ไม่ว่าจะเป็นตลอดเวลาที่อยู่ในสถานศึกษา สร้างความรู้ความเข้าใจความตระหนักให้กับผู้ปกครอง ก่อนออกจากบ้าน นักเรียนทุกคนต้องสวมหน้ากากมาโรงเรียนและต้องสวมตลอดทั้งวันที่อยู่ในโรงเรียน รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ด้วยที่เข้ามาในโรงเรียน

ข้อที่ 3 การล้างมือ โรงเรียนมีการทำคลิปวิดีโอประกอบในการล้างมือ 7 ขั้นตอนที่ได้เผยแพร่ให้กับผู้ปกครองได้ดูแลนักเรียนให้ฝึกปฏิบัติ รวมถึงบุคลากรที่เกี่ยวข้องเรื่องของกระบวนการในการล้างมือ 7 ขั้นตอน

ข้อที่ 4 การเว้นระยะห่าง อย่างน้อย 1-2 เมตร โรงเรียนมีการทำจุดสัญลักษณ์ให้นักเรียน ได้มีความรู้ความเข้าใจ

ข้อที่ 5 ระบบการทำความสะอาด ให้อากาศถ่ายเท โดยเฉพาะห้องเรียนที่เป็นห้องเรียน ปรับอากาศ

ข้อที่ 6 การลดความแออัด ในกิจกรรมต่าง ๆ คือต้องปรับเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สั้นลง หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม

โรงเรียนได้ทำความเข้าใจกับผู้ปกครองและนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจโดยการเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ต่าง และมีการจัดทำคู่มือแนวทางในการป้องกันและการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ให้กับผู้ปกครอง และเป็นแนวปฏิบัติตั้งแต่ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครองและนักเรียน

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์ ได้ให้ข้อเสนอว่า จุดเด่นของอนุบาลจะอยู่ที่ความปลอดภัย กิจกรรมหรือว่าหลักสูตรในชั้นอนุบาลสามารถยืดหยุ่นได้

ดร.คุณหญิง กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา : อยากให้ ดร.พีรานุช เสนอแนะ เรื่องที่สองที่เคยเห็นข้อเขียนอื่นที่บอกว่า ทางโรงเรียนจะแบ่งเด็กนักเรียนเป็นสองกลุ่ม และสลับวันมาเรียนสามารถทำได้หรือไม่

ตอบคำถาม : **“ดร.พีรานุช** กล่าวว่า ใช้เงินจากงบจากเงินอุดหนุนรายหัว ลดการทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่ลงลง มีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์/พื้นที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัย เช่น โต๊ะที่โรงอาหาร ทางโรงเรียนผลิตเองจึงมี ต้นทุนที่ถูกกว่าการสั่งผลิตจากร้าน/โรงงาน ขณะนี้อยู่ระหว่างการตัดสินใจว่าการสลับนักเรียนเวลาเรียนว่าควรจัดรูปแบบใด”

รศ.ดร.ชวิน จันทเสนาวงศ์ เสนอแนะ : การเก็บและทำลายอุปกรณ์ทำความสะอาดเมื่อใช้เสร็จแล้วปฏิบัติอย่างไร และหากมีนักเรียนหนึ่งคน/หรือมีสมาชิกคนในครอบครัวเกิดเป็นโควิด โรงเรียนจะบริหาร/จัดการอย่างไร

● การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนกมลลาไสย

2. ผอ.พูลศักดิ์ เสนฤทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนกมลลาไสย จ.กาฬสินธุ์

โรงเรียนคำนึงถึงผลกระทบต่อนักเรียนมากที่สุด ให้นักเรียนได้เรียนรู้ และมีความปลอดภัยมากที่สุด โรงเรียนเลือกแบบที่ On-site และ On-line มาบูรณาการ เพื่อที่ลดจำนวนคนที่มาเรียนต่อวัน และเป็นการลดโอกาสที่จะติดเชื้อ ได้เตรียมการจัดห้องเรียนไม่เกิน 20 คน ต่อห้อง

สำหรับการเตรียมการป้องกันนั้น โรงเรียนได้แจกหน้ากากอนามัยให้กับนักเรียนและบุคลากรทุกคน มีการคัดกรองตรวจวัดอุณหภูมิร่างกาย เตรียมจุดบริการล้างมือด้วยสบู่ จัดระยะห่างกัน โรงเรียนได้เตรียมเครื่องฉีดเจลแอลกอฮอล์อัตโนมัติ จัดทำโดยนักเรียนชุมนุมหุ่นยนต์ ที่ทำการผลิตและมอบให้โรงเรียนใช้

ก่อนเปิดภาคเรียน โรงเรียนได้ทำความสะอาดพื้นผิวที่ใช้ร่วมกันทุก 2 ชั่วโมง โรงอาหาร แบ่งช่วงการรับประทานอาหารกลางวันเป็น 3 ผลิต ๆ ละไม่เกิน 400 คน

โรงเรียนได้มีการฝึกอบรม ให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในการใช้ไอซีทีเพื่อการบริหารจัดการ เช่น การประชุมออนไลน์ การนิเทศ การรายงานติดตามผล ตั้งคณะทำงานเตรียมพร้อมด้านไอซีทีที่จะจัดการเรียนการสอน และการประชุมออนไลน์ ใช้โปรแกรมซูม

โรงเรียนได้แจ้งผู้ปกครองให้รับทราบแนวทางการศึกษาในช่วงโควิด-19 ทำแบบสำรวจเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ศูนย์บริการวิชาการชุมชนในพื้นที่หลักในการดำเนินการ ครูใช้พื้นที่ในหมู่บ้านและบ้านของผู้นำชุมชน บ้านของศิษย์เก่าเป็นศูนย์บริการวิชาการ จัดการเรียนการสอน 2 วัน คือวันจันทร์ นัดหมายนักเรียนหรือผู้ปกครองที่เรียนทางออนไลน์ มารับใบงานหรือมารับทราบปัญหาต่าง ๆ วันพฤหัสบดี ครูจะไปพบนักเรียนหรือผู้ปกครองเพื่อรับใบงานกลับ และรับฟังปัญหา (ถ้ามี) จากผู้ปกครองนักเรียนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อที่จะนำมาแก้ปัญหาต่อไป ทั้งนี้ทางโรงเรียนได้ดำเนินการตั้งศูนย์บริการวิชาการประจำหมู่บ้าน

ด้วย ใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-site กับ On-line เข้ามาบูรณาการในการจัดการเรียน การสอนที่จะเปิดภาคเรียนในวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 เป็นการสอนสลับฟันปลา ห้องเรียนห้องละ ไม่เกิน 20 คน และได้กำหนดว่าวันจันทร์เป็นการเรียนในรูปแบบ On-site ชั้น ม.1 ม.3 ม.5 ส่วน ม.2 ม.4 ม.6 นั้น ให้เรียน On-line โดยนักเรียนเรียนวันจันทร์ถึงวันเสาร์ และหยุดเรียนวัน อาทิตย์

อนึ่ง โรงเรียนกมลลาไสยเป็นต้นแบบการเรียนการสอน แบบ DISในภาคอีสานจึงมีความ พร้อมทางด้านไอซีทีได้เคยอบรม Google Class Room ห้องเรียนมีโปรเจ็คเตอร์ ทีวี ระบบการ กระจายเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต การจัดห้องเรียนอาจต้องหารสอง จากนักเรียน 40 คน ก็ จะเหลือ 20 ห้องเรียนสองห้องจะต้องติดกัน ครูหนึ่งคนสามารถสอน 2 ห้องพร้อมกันได้ โดย เชื่อมต่อระบบทีวีหรือโปรเจ็คเตอร์สองห้อง ได้ติดตั้งระบบเครื่องเสียง ลำโพง พาวเวอร์แอม ทุกห้อง

โรงเรียนได้รายงานข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ผู้ปกครอง นักเรียน ศิษย์เก่า และชุมชนรับทราบ การเคลื่อนไหว ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์โรงเรียน ไลน์ เฟสบุ๊ก มีผังรายการเพื่อเป็นการ นำเสนอข่าวสารความเคลื่อนไหวของโรงเรียน ความเคลื่อนไหวของทางราชการและประเทศ

● การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี

3. ดร.พิศณุ ศรีพล ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบ วิทยาลัย ธนบุรี กล่าวว่าโรงเรียนเสนอมาตรการต่อ ผู้ปกครองในการทำอ่างล้างมือจากหน้าโรงเรียนไปยังจุดคัด กรอง จำนวน 120 จุดทั่วโรงเรียน เน้นการล้างมือก่อนเข้า โรงเรียน และมีจุดคัดกรองกลางที่ทุกคนต้องผ่าน มีการ ตรวจวัดอุณหภูมิร่างกาย และกำหนดเส้นทางเดินให้นักเรียน เดินเข้าออกโรงเรียน โรงเรียนมีห้องเรียนมากกว่า 80

ห้องเรียน เฉลี่ยจำนวนนักเรียนต่อห้อง 15-25 คน

ให้ทั้งครูและนักเรียนสวมหน้ากากอนามัย/ เฟซชิลด์ ตลอดเวลาขณะอยู่ในโรงเรียน มีจุดล้างมือทั่วบริเวณโรงเรียน เน้นก่อนเข้าโรงเรียน เมื่อถึงจุดคัดกรองมีการวัดอุณหภูมิด้วยระบบเทอร์โมสแกน มีครูเฝ้าที่จุดนี้ ถ้าใครมีอุณหภูมิสูงจะมีสัญญาณเตือน ครูจะคัดกรองนักเรียนออกมา เมื่อผ่านระบบเทอร์โมสแกนแล้วจะต้องผ่านจุดฆ่าเชื้อด้วยสารไฮโปคลอไรต์ โดยมีพรมรองรับ และพรมนี้จะเปลี่ยนทุกหนึ่งชั่วโมง เพื่อไม่ให้เป็นที่สะสมเชื้อโรค จากนั้นนักเรียนต้องเข้าอุโมงค์ฆ่าเชื้อ ซึ่งเป็นนวัตกรรมของครูที่คิดค้นขึ้น ใช้น้ำยาเป็นไอหมอก ไม่มีการระคายเคืองผิว ได้รับการยืนยันจากมหาวิทยาลัยและมีการวิจัยรองรับ เมื่อผ่านกระบวนการคัดกรองทั้งหมดแล้ว ทุกคนจะมีสัญลักษณ์การผ่านการคัดกรอง ติดไว้ที่เสื้อเป็นสัญลักษณ์

ทั้งนี้โรงเรียน เน้นการล้างมือระหว่างวันเป็นสำคัญ นักเรียนต้องล้างมือทุก 2 ชั่วโมง โดยมีการติดตั้งอ่างล้างมือไว้ตามจุดที่อาคารเรียนเพื่อให้นักเรียนออกมาล้างมือได้สะดวก มีการรักษาระยะห่างระหว่างการเรียนการสอนโดยกำหนดระยะห่างอย่างน้อย 1.5 ม ในห้องเรียนทุกห้อง และหากห้องเรียนหรือชั้นเรียนใดมีนักเรียนจำนวนมาก จะแบ่งนักเรียนให้ครึ่งหนึ่งเรียนออนไลน์ที่บ้าน อีกครึ่งหนึ่งเรียนอยู่ที่โรงเรียน และสลับกัน งดกิจกรรมการเข้าแถวหน้าเสา แบ่งการพักกลางวันเป็นสองช่วงเวลา เป็นต้น

ส่วนมาตรการทางสังคมพบว่า มีประมาณ 33 ครอบครัวที่ประสบกับความยากลำบากด้านเศรษฐกิจ โรงเรียนและเครือข่ายผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ เช่น อาหาร การเดินทาง และอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์ : ทั้งสองโรงเรียนมีความพร้อมมาก ที่ชอบคือการให้ชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่ทางโรงเรียนอื่นนำไปใช้ได้

จุดเด่นของโรงเรียนกมลลาไสย คือศูนย์บริการวิชาการชุมชน อันนี้น่าสนใจที่นำบ้านของศิษย์เก่าหรือผู้นำชุมชนมาใช้เป็นแหล่งให้ความรู้ อันนี้น่าสนใจและดีมากที่จะนำไปเป็นตัวอย่าง

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี คิดละเอียดในเรื่องการบริหารจัดการ เพราะว่าบริบทจะเป็นการคุยกับผู้ปกครองซึ่งอยู่ในกรุงเทพฯ และมีนักเรียนจำนวนมาก หากเกิดความไม่พอใจเล็กน้อยก็อาจเป็นเรื่องได้

ในมิติของการเรียนการสอน หลักสูตรมีการเตรียมความพร้อมเมื่อเวลาสอนนักเรียน การเตรียมครูให้เข้าใจว่าหลักสูตรที่จะต้องสอนนักเรียนจำเป็นที่จะต้องเหมือนเดิมหรือควรมีบริบทที่เปลี่ยนแปลง ความยืดหยุ่นของหลักสูตรก็ต้องเปลี่ยนไปด้วย ครูบางคนต้องสอนออนไลน์ จะมีกระบวนการไหนบ้างที่เราจะช่วยครูได้ และต้องรับฟังการสะท้อนจากครูและนักเรียน ผสมผสานกับแนวคิดจากชุมชนและผู้ปกครอง

โรงเรียนควรต้องช่วยครูให้มาก เพราะครูเป็นกลไกสำคัญในการที่จะทำให้แผนของทั้งสองโรงเรียนประสบความสำเร็จ อาจใช้ PLC สำหรับครูได้

ผศ.ดร.วิมลศิริ ปริดาสวัสดิ์ : โรงเรียนกมลไสย ซึ่ง
มีรูปแบบการช่วยเหลือนักเรียนที่ดีมากที่สุดที่ใช้ศูนย์บริการ
วิชาการประจำตำบล อันนี้ช่วยเหลือนักเรียนที่อยู่นอก
เขตโรงเรียนหรือนอกเขตชุมชนด้วย หากแต่ประเด็น
โครงสร้างพื้นฐาน เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ต หรือนั้นการ
เรียนรู้แบบออนไลน์อาจจะไม่ใช่คำตอบทั้งหมด ต้องมองหา
ทรัพยากรอื่นที่จำเป็นที่จะต้องมีการจัดศูนย์ในบริบทต่าง ๆ
เพิ่มเติมด้วย

ในเรื่องของการบริหารจัดการ การเรียน On-site แม้จะมีการวางสลับพื้นปลาเอาไว้ ยังมี
ความเสี่ยงจากการเดินทางได้ และมาถึงโรงเรียน โรงเรียนก็จะมีความเสี่ยงด้วย หากมีการติดเชื้อ
โรงเรียนจะมีมาตรการรับมืออย่างไร ในการควบคุมการกระจายของโรค

ในกรณีที่เป็นต้องสอนออนไลน์ แนะนำให้ครูทดลองทั้งเป็นผู้สอนและเป็นผู้เรียนก่อน
ครูจะได้เข้าใจว่าขณะที่นักเรียนนั่งเรียนหน้าคอมพิวเตอร์หรือว่ามีถือเป็นเวลา 2-3 ชั่วโมงจะเกิด
อะไรขึ้น เมื่อเข้าใจบริบทการเรียนรู้แบบนี้ จะสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพ
ความเป็นจริงที่เกิดขึ้น แนะนำให้แบ่งเป็นตอนสั้น ๆ ตอนหนึ่งไม่ควรเกิน 15 นาที วัดและ
ประเมินผลให้ได้ใน 15 นาที

การสอน เป็น Facebook live มีข้อจำกัด สัญญาณอินเทอร์เน็ตต้องดีถึงดีมากและมี
ความเร็วเพียงพอ ไม่ใช่ทุกคนที่จะสามารถมีได้ ฉะนั้นการเตรียมพร้อมที่ดีที่สุดในการ
เรียน การสอน คือต้องทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอเพิ่มในประเด็นการระบายอากาศ หากไม่มีอากาศใหม่เข้ามาในห้องเรียน และอากาศ
เสียในห้องเรียนไม่ได้ออกจากห้องไป การติดเชื้อก็จะเกิดขึ้นได้ง่าย โดยเฉพาะห้องคอมพิวเตอร์
คีย์บอร์ด ซึ่งต้องมีการทำความสะอาดที่ถูกต้อง ถ้ามีคนติดเชื้อแล้วไม่มีการระบายอากาศที่ดี
ถึงแม้ว่าเว้นระยะห่างขนาดไหนก็มีความเสี่ยงสูง จึงต้องตรวจสอบพัดลมระบายอากาศที่อยู่ใน
ห้องเรียนด้วย

อีกประเด็นหนึ่งในเรื่องของสุขอนามัย จากกรณีโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี ที่บอกว่ามีอุโมงค์ฆ่าเชื้อ จากประกาศของสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทยที่ไม่แนะนำให้มีการฉีดพ่นทำลายเชื้อบนร่างกาย เพราะไม่ช่วยเพิ่มความปลอดภัย เนื่องจากว่าเชื้ออยู่ในระบบทางเดินหายใจ เมื่อคนติดเชื้อเดินผ่านไป เชื้อก็ยังคงอยู่ในคนนั้น ก็สามารถที่จะแพร่ต่อไปให้คนอื่นได้อีก และพวกสารทำลายเชื้ออาจจะก่อให้เกิดอันตรายกับคนได้ อีกทั้งไม่มีสารอะไรในโลกนี้ที่จะปลอดภัย มีแค่มีวิธีที่จะทำให้เกิดอันตรายน้อยที่สุด เพราะฉะนั้นถ้านักเรียนเดินผ่านทุกวัน ๆ ละหลายรอบก็จะเสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัย จึงต้องระมัดระวัง

คุณครูเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก ต้องให้กำลังใจคุณครู ต้องสำรวจความพร้อมและต้องการความช่วยเหลืออย่างไร มีทีมสนับสนุนเพื่อให้ความช่วยเหลือครูขณะทำการเรียนการสอน

ดร.ตุลย์ ไตรยสวรรค์ : ทั้งสองโรงเรียนมีความพร้อมค่อนข้างสูงมาก หากแต่ห่วงในประเด็นโรงเรียนกมลาลัยที่นักเรียนใช้สมาร์ทโฟนและแล็ปท็อปได้นั้น การเปิดให้นักเรียนใช้อุปกรณ์ส่วนตัวในห้องเรียน WIFI ไม่ใช่ช่องทางการเชื่อมต่อที่ดีแต่ WIFI เป็นช่องทางการเชื่อมต่อที่สะดวก แต่จะทำให้เกิดการแบ่งช่องสัญญาณ ถ้ามีปริมาณคนใช้งานมาก คุณภาพการเชื่อมต่อต่ำ ช่องทางการเชื่อมต่อที่เหมาะสมและมีเสถียรภาพสูงในการเรียนการสอนคือการเดินสายแลน ดังนั้น อินเทอร์เน็ตจะมีความเหมาะสมกว่า แต่ก็ยังเป็นปัจจัยที่ต้องพิจารณาเรื่องของพื้นที่ว่าพื้นที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างไร อันนี้ฝากในเรื่ององค์ความรู้ในการให้บริการในเรื่องอินเทอร์เน็ตให้กับนักเรียนหรือครูด้วย และให้มีการบันทึกการเรียนการสอนเก็บเอาไว้ในรูปแบบของ On-demand ทั้งในแบบของวีดีโอและไฟล์เสียง เพื่อเปิดให้นักเรียนเข้าเรียนหรือเข้าถึงได้อย่างอิสระ สามารถดาวน์โหลดไฟล์

การสะท้อนจากครูเป็นเรื่องสำคัญ ให้มีการติดตามการสะท้อนจากครูผู้สอนและนักเรียน ทั้งในเรื่องของการเรียนการสอน ในรูปแบบช่องสัญญาณ และในรูปแบบที่สอนปกติ On-site, On-demand เพื่อจับกลุ่มและปรึกษาปัญหา ว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรที่เกิดขึ้น ก็ต้องปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์

รศ.ดร.ชวิน จันทเสนาวงศ์ : เสนอในประเด็นเรื่อง การเตรียมผู้ปกครองและการให้ข้อมูลกับผู้ปกครองว่าอะไร ต้องทำก่อนและอะไรต้องเตรียมก่อนที่จะเปิดภาคเรียน ต้อง ทำให้ชัดเจน ตัวอย่าง เช่น การสอบออนไลน์ ในระดับ มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นนวัตกรรมใหม่ที่เป็นเรื่องปวดหัวกัน มาก นักเรียนอาจลอกข้อสอบได้ จึงต้องคิดเผื่อในอนาคตไว้ ด้วยว่าการสอนออนไลน์ก็ปัญหาหนึ่ง สอบออนไลน์อาจจะ เป็นปัญหาใหญ่กว่า

ขอแบ่งปันประสบการณ์ ที่โรงเรียนนานาชาติแห่งหนึ่งที่ได้ ได้สอบถามความเห็นผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเปิดเรียน ในวันที่ 1 มิถุนายน ผ่าน Google form คำตอบเป็นไปในทิศทางที่โรงเรียน คาดหวังหรือไม่ โรงเรียนควรต้องตั้งรับและจะตัดสินใจอย่างไรกับคำตอบดังกล่าว จึงต้องอยู่วิธีการ บริหารจัดการที่ดี

การระบายอากาศที่ดีในห้องเรียนทำอย่างไรถึงจะเหมาะสม และการจัดการความเครียดใน การเรียนออนไลน์ เด็กเล็กอาจจะไม่รับทราบในความเครียด แต่ผู้ปกครองจะเครียดที่จะต้องหา อุปกรณ์ให้เด็ก มีครูสั่งงานมา เราจะช่วยเด็กได้ไหม ที่บ้านมีเวลาดูแลและช่วยนักเรียน อย่งไร การสื่อสารกับนักเรียนผ่านช่องทาง VDO, youtube, Live ปัญหาเด็กติดจอ ซึ่งผู้ปกครองเคยสอน เด็กไม่ให้เด็กติดเกมส์ ไม่ให้ติดโทรศัพท์ แต่คราวนี้การเรียนการสอนอยู่กับจอ เขาจะติดจอขึ้นมา ก็ จะมีปัญหานี้เกิดขึ้นมาด้วย

อีกประเด็นคือ Framework หรือแนวทางการตัดสินใจว่าหากมีเด็กติดจอแล้วจะปิด/เปิด โรงเรียนอย่างไร

ดร.เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า ได้ยกประเด็นเรื่องการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนเพื่อให้ วิทยากรนำเสนอในที่ประชุม

ผอ.พูลศักดิ์ เสนฤทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนกมลลาไสย จ.กาฬสินธุ์ กล่าวว่า ต้อง ปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกครั้งเกี่ยวกับการเดินทางมาโรงเรียน ของเด็ก และมีความ ลำบากเพราะโรงเรียนไม่สามารถจัดการได้เพราะเป็นปัจจัยจากภายนอก

ดร.พิศณุ ศรีพล กล่าวว่า เป็นโรงเรียนเดียวที่ไม่มีรถสาธารณะผ่าน ผู้ปกครอง 80 เปอร์เซ็นต์มาส่งลูกหลานด้วยรถยนต์ส่วนตัว นักเรียนส่วนหนึ่งเดินทางมาด้วยรถตู้ หากมีการปรับการเรียนแบบมาคนละครึ่ง นักเรียนที่เดินทางมาไกล หรือเดินทางมาหลายทอดอาจมีความยากลำบากในการเดินทาง คงต้องให้ความรู้กับนักเรียนในการเดินทางด้วยรถสาธารณะว่าต้องปฏิบัติตัวเกี่ยวกับสุขอนามัยที่ดีและที่จำเป็น อย่างไร

ดร.ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ : วันนี้เราได้ประสบการณ์ในเชิงปฏิบัติที่ชัดเจนมาก ที่แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม สร้างความมั่นใจว่าการจัดการเรียนการสอนที่เรา มีนั้นสามารถเป็นไปได้อย่างแน่นอน และข้อเสนอที่ได้คิด และได้ลองทำแล้ว ได้ทดสอบระบบแล้ว ก็มีนัยสำคัญทั้งเชิงนโยบายคือตอบโจทย์ข้างบนได้ และที่สำคัญคือมีนัยสำคัญในทางปฏิบัติด้วย นี่คือความดีที่เราค้นพบ จากตรงนี้จึงมีหลายประเด็น

ประเด็นแรก หลักการมุ่งประโยชน์ของนักเรียนเป็นหลัก ซึ่งหลักการใหญ่และเป็นหลักการร่วม

ประเด็นที่สอง การจัดการเลือกรูปแบบหรือออกแบบที่เหมาะสมต้องเอาโรงเรียนเป็นฐานเท่านั้น โรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีบริบทมีปัจจัย มีข้อจำกัดอะไรแตกต่างกัน

ประเด็นที่สาม การออกแบบการสอนต้องดูเด็กเป็นรายคน ที่สำคัญก็คือต้องดูครอบคลุมทั้งระบบ

ประเด็นที่สี่ การมีส่วนร่วมทั้งผู้ปกครอง ชุมชน และศิษย์เก่า น่าจะเป็นปัจจัยหลักที่จะช่วยให้การทำงานในภาวะวิกฤติสามารถเดินต่อไปได้

ประเด็นที่ห้า การสื่อสาร สร้างความเข้าใจ เน้นสาระที่จะสื่อสาร เลือกใช้ช่องที่ดีและเหมาะสม

ประเด็นที่หก เทคนิคและอุปกรณ์ ต้องมีความเข้าใจ และเลือกใช้อย่างถูกต้อง เหมาะสม กับความต้องการของโรงเรียน ส่วนกลางต้องช่วยให้คำแนะนำ โรงเรียนอาจจะมี Content ของตัวเองแต่ทางด้านเทคนิค อาจจะต้องให้ส่วนกลางมาช่วย ก็จะเป็น On-demand ได้

ประเด็นที่เจ็ด หลักการที่ว่าเราจะดูแลนักเรียนทั้งในเชิงของสุขภาพและคุณภาพให้สมดุล อย่างไร

ประเด็นที่แปด การทำงานบนพื้นฐานข้อความรู้ที่ใช่และถูกต้อง อยากรู้หลักสูตรเรื่องนี้ก็สามารถดึงออกมาได้ทันที เราต้องนำความรู้ที่ค้นค้นพบมาแล้วมาใช้บวกกับประสบการณ์ของเรา แล้วนำมาออกแบบให้เหมาะสมกับทางโรงเรียน

ส่วนประเด็นย่อย ๆ ประเด็นแรกที่พูดในเชิงของการบ้าน คือโรงเรียนส่วนใหญ่เป็น โรงเรียนเล็กในชนบท โรงเรียนเหล่านี้ดูแนวทางที่คิดขึ้นมาแล้วน่าจะทำได้ อยากเห็นเป็นรูปธรรม ว่าโรงเรียนเล็ก ๆ ในชนบท หรือโรงเรียนที่นักเรียนอยู่ประจำจัดกันอย่างไรในสภาพจริง อันนี้ อาจจะเป็นการบ้านข้อหนึ่งที่เราต้องคิด ประเด็นที่สองคิดว่าประเด็นเรื่องความปลอดภัยของ นักเรียนในระหว่างการเดินทาง ต้องมีมาตรการพอสมควร ในเชิงกฎหมายก็เป็นหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบก ในกรุงเทพฯ ก็มีหลายหน่วยงานมาก แต่ว่าเป็นความจริง โรงเรียนก็คงหนีไม่ได้ว่า เป็นลูกศิษย์ของเรา ก็คงต้องอาศัยทางจังหวัดเข้ามาช่วย เพราะฉะนั้นรูปแบบตรงนี้เป็นรูปแบบที่ ทุกคนยังมองไม่เห็นและทุกคนก็เป็นห่วง และมีรูปธรรมที่มั่นใจเลย จะมีไหม ก็ต้องหารูปแบบที่ใช่

ประเด็นในเรื่องของคุณครู ช่วงที่ผ่านมา ทั้งในประเทศไทยและทั่วโลกให้ความสำคัญกับ บุคลากรทางการแพทย์กันมาก ทั้งในเชิงเสริมความรู้ ทั้งในเชิงการดูแลความปลอดภัยของ บุคลากรทางการแพทย์ แต่เมื่อเปิดเทอมแล้ว เรื่องบุคลากรทางการศึกษา ทุกคนทุกกลุ่มทั้งครูและ ผู้เกี่ยวข้อง ผู้ปกครองและนักเรียน จะต้องมีการดูแลช่วยเหลืออย่างเป็นรูปธรรมและต้อง พร้อมตั้งแต่ตอนนี้แล้ว ไม่ใช่ไปแก้ปัญหาคอนเปิดเทอม เท่าที่ฟังดูอันแรกในเรื่องของความรู้ ประสบการณ์ที่จะมาเสริมให้ครู อันที่สองก็เรื่องสวัสดิภาพทั้งหลายว่าทำอย่างไรครูจะสอนอย่าง มั่นใจและมีความสุข

อันที่สามก็คือสวัสดิการที่จะช่วยให้เขาทำงานด้วยความสบายใจ ตอนนี้ครูหลายคนก็จ่ายไปเองไปมากแล้ว ซึ่งตรงนี้ถ้ารูปแบบข้อเสนอมาจากสถานศึกษาบ้างก็จะดี บางที่ส่วนกลางก็อาจจะคิดไปไม่ถึงจุดนั้น

ประเด็นที่คิดว่ามีความสำคัญอีกอย่างคือ ประเด็นชาวบ้านที่เป็นลูกจ้างที่อยู่ในเมืองอยู่ในนิคมทั้งหลายแล้วตอนนี้ก็กลับไปบ้านที่ชนบท และในช่วงปีสองปีนี้ เขาก็อาจมีโอกาสดำเนินการจ้างงานกลับมาเรื่อยๆ คนที่จะกลับก็คือคนที่ 3.0 หรือ 4.0 ส่วนกลุ่ม 0.0 จะเป็นกลุ่มด้อยโอกาส ประเด็นนี้ยังไม่มีใครคิดแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับพวกเขา ตรงนี้ก็อาจเป็นการบ้านอีกอันหนึ่ง

ดร.คุณหญิง กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา : ได้ชื่นชมการประชุมทางไกลครั้งนี้ที่ได้ประโยชน์มาก ได้เห็นจุดเด่นมากมายหลายประการที่ท่านวิทยากรและท่านชัยพฤกษ์ได้สรุปไว้อย่างชัดเจนแล้ว ขอเพิ่มเติมดังนี้

1. ทุกโรงเรียนดีใจที่ของสถานการณ์ได้ตรงประเด็นจับใจ มีนวัตกรรมและมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ ใครที่เคยเป็นห่วงว่าการเรียนการสอนในโรงเรียนแยกส่วนจากโลกแห่งความเป็นจริง คงจะเห็นศักยภาพที่ยิ่งใหญ่จากสามโรงเรียนนี้

2. ต้องขอบคุณทีมนักวิชาการที่พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อว่าท่านก็ได้แง่มุมใหม่ ๆ ไปฝากนักศึกษา ไปทำการวิจัยเช่นกัน หวังจะได้เห็นความสัมพันธ์เช่นนี้ยังยืนต่อเนืองไป ก่อนโรงเรียนเปิด หลังโรงเรียนเปิด หลังจากโควิดเริ่มแผ้ว หวังว่าได้เห็นการรวมทีมระหว่างนักเรียนมัธยมและพี่ ๆ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยเพื่อแก้ปัญหาสังคม และความเกือกระหว่างโรงเรียนและมหาวิทยาลัย นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติที่จะเป็นกลไกปกติในการแก้ปัญหาอื่น ๆ ในสังคม แม้ไม่วิกฤติเท่าโควิด

3. หากทำได้เช่นนี้ เราจะมีกลไกที่จะเชื่อมต่อจากความพยายามแก้ปัญหาวิกฤติ ไปสู่การสร้างวิถีใหม่อย่างยั่งยืน ตามความหวังของมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี และท่านกฤษณพงศ์ ที่ทุ่มเทเพื่อกลุ่มไลน์นี้มาก เช่น มาตรการทางสาธารณสุขใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในครั้งนี้นี้ จะช่วยปลุกฝัง

ความเข้าใจ วิธีปฏิบัติให้นำไปปรับใช้ในภาวะปกติที่จะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่มีสุขลักษณะ ปลอดภัย และลดโรคอื่น ๆ ที่เคยระบาดในโรงเรียน หรือการเรียนการสอนแบบ Hybrid ที่พูดกันมานาน คงจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้จริง เมื่อเรามีประสบการณ์แล้วว่าอะไรสามารถเรียน on line และอะไรจำเป็นต้องได้รับการชี้แนะและเสริมจากคุณครู

4. ทุกโรงเรียนจัดระบบเด็ก ครู ผู้ปกครอง บุคลากรได้ดีเยี่ยม แต่ขอฝากว่านอกจากเน้นวิธีทำแล้ว ให้เน้นการปลูกฝังความเข้าใจอย่างลึกซึ้งด้วย เช่น ทำไมต้องห่าง 2 เมตร ทำไมต้องใส่หน้ากาก ทำไมต้องใช้อุปกรณ์คนละชุด จะได้เข้าใจ ไม่เพียงแต่ How แต่ Why และต่อเนื่องไปถึง Why not? เพื่อส่งเสริมให้คิดเชิงนวัตกรรมถึงทางเลือกอื่น ๆ ที่อาจนำมาทดแทนวิธีการที่เราคิดเพื่อเขาด้วย

5. มีเรื่องให้ชมได้สามวันสามคืน แต่ที่ประทับใจเป็นพิเศษ คือ เครือข่ายบ้านเรียนในชุมชนของโรงเรียนกมลาลัย ที่น่าจะเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนบ้าง ความพยายามของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี ที่เป็นโรงเรียนยอดนิยม แต่สนใจเรื่องเด็กที่ครอบครัวได้รับผลกระทบจากโควิด และวิถีทันสมัยแบบพอเพียงของโรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์ที่ช่วยกันคิดช่วยกันผลิตอุปกรณ์จนมีความพร้อมและสวยงาม และขอขอบคุณ ดร.เบญจลักษณ์ ทิมเลขาฯ เครือข่ายต่าง ๆ ที่ร่วมกันเชิญชวน รับประทานอาหาร และเสนอแนะ

● **ปิดการเสวนา THE NEW NORMAL SCHOOL ONLINE ครั้งที่ 3**

ช่วงท้ายการเสวนา ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร กล่าวก่อนการปิดการเสวนา THE NEW NORMAL SCHOOL ONLINE ครั้งที่ 3

ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร กล่าวว่า วันนี้ได้เรียนรู้มากและเชื่อว่าเรากำลังเห็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญมาก เพราะเป็นการปฏิรูปการศึกษาจริง ๆ ที่ทุกคนทำ คือระเบิดจากข้างใน ไม่ได้มีใครสั่ง ทุกคนรู้ว่าต้องทำแล้วก็ยังมองจากมุมโรงเรียน จึงดีใจที่เห็นทั้งสามโรงเรียนที่เรียกว่า ดาวทอง และคณะครู และได้รับการช่วยจากทางกรมอนามัย จากชุมชน ผู้ปกครอง อันนี้เป็นการพลิกโฉมทางการศึกษาของไทยจริง ๆ ไม่ต้องเอาภาคทฤษฎีมาจับ สิ่งที่เราได้ยินมานี้เกิดไม่ได้ถ้า

เมื่อผู้นำในโรงเรียน ทีมครูทั้งหมด บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ศิษย์เก่าและชุมชน เข้ามาช่วย ถือเป็นหน้าใหม่

ได้พูดคุยกับผู้นำการศึกษาหลายแห่งในโลก เขาบอกว่าการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาจะ เกิดได้ ถ้าเผื่อคนเป็นผู้นำเป็น Leader และทุกคนเป็นเจ้าของ ซึ่งสิ่งที่เราเห็นทุกคนเป็นผู้นำและ เป็นเจ้าของ อยู่ที่ว่าจะอยู่ในบทบาทไหนเท่านั้นเอง ได้เห็นพลังของผู้บริหาร ตารางผู้ปกครอง ครู ที่สามารถลงในรายละเอียดได้ วิเคราะห์ตั้งแต่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี ที่มีนักเรียน หลายพันคน ลงไปจัดได้อย่างไรตั้งเกือบร้อยห้องเรียน โรงเรียนกมลลาไสยก็เป็นอีกแบบหนึ่ง โรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์ก็เป็นอีกแบบหนึ่ง จึงเชื่อว่าทุกอย่างเป็นไปได้ถ้าเผื่อทุกคนเป็นผู้นำและ เป็นเจ้าของ

คราวหน้าจะนำตัวอย่างผู้ปกครอง 0.0 และ 1.0 มา ซึ่งมีสี่โรงเรียนที่ราชบุรี ว่าขณะนี้เขา เตรียมการอย่างไร ซึ่งก็น่าทึ่งมากที่ไปพบสี่โรงเรียนนี้ เขาใช้โบสถ์คริสเตียน ใช้วัดถ้าเป็นพุทธ หรือ ไปขอศาลาในหมู่บ้านเลย ถ้าเผื่อผู้นำหมู่บ้านหรือผู้ใหญ่บ้าน อบต.ให้ ฉะนั้นการศึกษานี้จะออก จากโรงเรียนด้วย ไปถึงหมู่บ้าน ไม่ถึงครอบครัว นี่เป็นมิติใหม่ของการศึกษา

ถ้าในเชิงนโยบาย เราเตรียมตัวอย่างที่หลากหลาย และนำมาสังเคราะห์เป็นเชิงนโยบายว่า ควรจะมีอะไรบ้าง จะเป็นประโยชน์ เพราะว่าหลักการทางผู้บริหารให้ได้ แต่เมื่อลงมาเป็นแนว ปฏิบัติสองหมื่นกว่าโรงเรียนจะเกิดความหลากหลายมาก ก็อยากให้อำนาจใจทุกท่าน และเชื่อว่า การศึกษาของเราจะพลิกโฉมจริง ๆ ถ้าเราสามารถที่จะทำงานร่วมกันอย่างนี้ได้

ขอเอาใจช่วยทุกท่าน ขอขอบคุณในวันนี้ และพบกันใหม่

● รายงาน : สยามสิน วลิตวารังค์กูร